

PORODIČNA MEDICINA

Naziv specijalizacije	Porodična medicina		
Naziv koji se stiče polaganjem specijalističkog ispita	Specijalista porodične medicine		
Trajanje specijalizacije	48 mjeseci (4 godine)		
Program specijalizacije	Oblast	Trajanje (mjeseci)	Mjesto obavljanja staža
	Osnovna teorijska nastava	½	FMZ i ZZJZ FBIH
	Porodična medicina	20	Edukativni centar porodične medicine
	Interna medicina	7	
	Kardiologija	2	Bolnički odjel kardiologije
	Pulmologija	2	Bolnički odjel pulmologije

Gastroenterologija	1	Bolnički odjel gastroenterologije
Endokrinologija	1	Bolnički odjel endokrinologije
Reumatologija	1	Bolnički odjel reumatologije
Dermatovenerologija	1	Bolnički odjel dermatovenerologije
Infektivna oboljenja	1	Bolnički odjel za zarazne bolesti
Neurologija	1	Bolnički odjel neurologije
Pedijatrija	4	Bolnički odjel pedijatrije
Urgentna medicina	2	Ustanova za hitnu medicinsku pomoć i bolnički objedinjeni hitni prijem
Ginekologija	1 ½	Bolnički odjel ginekologije
Psihijatrija	1	Bolnički odjel psihijatrije i CMZ
Hirurgija	3	
Opća hirurgija	1	Bolnički odjel hirurgije
Ortopedija i traumatologija	1	Bolnički odjel ortopedije i traumatologije
Otorinilaringologija	½	Bolnički odjel ORL
Oftalmologija	½	Bolnički odjel oftalmologije
Javno zdravstvo	½	KZJZ/FZJZ
Kvalitet, sigurnost i akreditacija u PM	½	AKAZ
Izborna oblast	1	U dogovoru sa glavnim mentorom
Godišnji odmor	4	
<p>Posebne obaveze specijalizanta:</p> <ul style="list-style-type: none"> – aktivno sudjelovati u svim stručnim poslovima u Edukacionim centrima porodične medicine kao jedinim mjestima kompetentnim za rad sa specijalizantima na primarnom nivou zdravstvene zaštite za vrijeme obavljanja dijela staža iz porodične medicine. Neophodno je imati 80% prisustva u radu u ECPOM za verifikaciju prisustva. – aktivno sudjelovati na akademskim polu danima – aktivno sudjelovati u kućnim posjetama – sudjelovati na zajedničkim sastancima tima POM – voditi specijalizantsku knjižicu s tačnom evidencijom obavljenih poslova i zadataka. <p>Program obuke</p> <p>A. Teoretska obuka</p> <ol style="list-style-type: none"> i) konsultacije, diskusije sa supervizorom (33% sati) ii) seminari tokom specializantskog rada (33% sati) iii) samostalno učenje u edukativnim centrima (34% sati) <p>B. Praktična obuka</p>		

	i) dnevni rad u edukativnim centrima porodične medicine (ECPOM) i drugim kliničkim odjelima (70% sati) ii) diskusija i demonstracija kliničkog rada sa supervizorima (25% sati) iii) istraživanje, revizija kliničke prakse i rad na projektu (5% sati)		
Ako je kandidat završio drugu specijalizaciju ili program dodatne edukacije iz porodične medicine, plan i program će biti prilagođen individualnim potrebama obuke specijalizanta.			
Trajanje specijalizacije	36 mjeseci (3 godine)*		
Program specijalizacije	Oblast	Trajanje (mjeseci)	Mjesto obavljanja staža
	Osnovna teorijska nastava	1/2	FMZ i ZZJZ FBIH
	Porodična medicina	16	Edukativni centar porodične medicine
	Interna medicina	5	
	Kardiologija	1 1/2	Bolnički odjel kardiologije
	Pulmologija	1 1/2	Bolnički odjel pulmologije
	Gastroenterologija	1	Bolnički odjel gastroenterologije
	Endokrinologija	1/2	Bolnički odjel endokrinologije
	Reumatologija	1/2	Bolnički odjel reumatologije
	Dermatovenerologija	1/2	Bolnički odjel dermatovenerologije
	Infektivna oboljenja	1/2	Bolnički odjel za zarazne bolesti
	Neurologija	2/3	Bolnički odjel neurologije
	Pedijatrija	3	Bolnički odjel pedijatrije
	Urgentna medicina	2	Ustanova za hitnu medicinsku pomoć i bolnički objedinjeni hitni prijem
	Ginekologija	2/3	Bolnički odjel ginekologije
	Psihijatrija	2/3	Bolnički odjel psihijatrije i CMZ
	Hirurgija		
	Opšta hirurgija	2/3	Bolnički odjel hirurgije
	Ortopedija i traumatologija	2/3	Bolnički odjel ortopedije i traumatologije
	Otorinolaringologija	1/3	Bolnički odjel ORL
	Oftalmologija	1/3	Bolnički odjel oftalmologije
	Javno zdravstvo	1/2	KZJZ/FZJZ
	Kvalitet, sigurnost i akreditacija u PM	1/2	AKAZ
	Po izboru	1/2	U dogovoru sa glavnim mentorom
	Godišnji odmor	3	
	Posebne obaveze specijalizanta:		
	– aktivno sudjelovati u svim stručnim poslovima u Edukacionim centrima porodične medicine kao		

	<p>jedinim mjestima kompetentnim za rad sa specijalizantima na primarnom nivou za vrijeme obavljanja dijela staža iz porodične medicine. Neophodno je imati 80% prisustva u radu u ECPOM za verifikaciju prisustva.</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivno sudjelovati na akademskim polu danima - aktivno sudjelovati u kućnim posjetama, - sudjelovati na zajedničkim sastancima tima PM, - voditi specijalizantsku knjižicu s tačnom evidencijom obavljenih poslova i zadataka. <p>Program obuke</p> <p>A. Teoretska obuka</p> <ul style="list-style-type: none"> i) konsultacije, diskusije sa supervizorom (33% sati) ii) seminari tokom specializantskog rada (33% sati) iii) samostalno učenje u edukativnim centrima (34% sati) <p>B. Praktična obuka</p> <ul style="list-style-type: none"> i) dnevni rad u edukativnim centrima porodične medicine (ECPM) i drugim kliničkim odjelima (70% sati) ii) diskusija i demonstracija kliničkog rada sa supervizorima (25% sati) iii) istraživanje, revizija kliničke prakse i rad na projektu (5% sati)
<p>Kompetencije koje polaznik stiče završetkom specijalizacije</p>	<p>Nivo usvojene kompetencije:</p> <p>1 Specijalizant je savladao tematsko područje na osnovnom nivou i potrebna mu je pomoć i stručni nadzor u radu i rješavanju problema iz tematskog područja</p> <p>2 Specijalizant je djelimično savladao tematsko područje i uz djelimični stručni nadzor u mogućnosti je raditi i rješavati probleme iz tematskog područja</p> <p>3 Specijalizant je u potpunosti savladao tematsko područje, poznaje odgovarajuću literaturu i u mogućnosti je samostalno raditi i rješavati probleme iz tematskog područja</p> <p>Za sticanje kompetencija odgovoran je specijalizant, glavni mentor i mentor.</p> <p>Opće kompetencije</p> <p>Završetkom specijalističkog usavršavanja specijalizant porodične medicine mora imati u potpunosti usvojene opće kompetencije. Posebna pažnja mora se usmjeriti sticanju općih kompetencija važnih za određenu granu specijalizacije.</p> <p>Završetkom specijalizacije specijalizant porodične medicine mora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznavati i primjenjivati načela medicinske etike i deontologije (3)

- posjedovati profesionalnost, humanost i etičnost uz obavezu očuvanja privatnosti i dostojanstva pacijenta (3)
- poznavati vještinu ophođenja s pacijentima, kolegama i ostalim stručnjacima – komunikacijske vještine (3)
- poznavati važnost i primjenjivati načela dobre saradnje s drugim radnicima u zdravstvu (3)
- biti sposoban razumljivo i na prikladan način prenijeti relevantne informacije i objašnjenja pacijentu (usmeno i pisano), njegovoj porodici, kolegama i ostalim stručnjacima s ciljem zajedničkog učestvovanja u planiranju i provedbi zdravstvene zaštite (3)
- biti sposoban definirati, probirati i pravilno dokumentirati relevantne podatke o pacijentu, informirati se i uvažiti stavove pacijenta i njegove porodice, stavove drugih kolega te drugih stručnjaka (3)
- kroz neprekidno učenje i samoprocjenu unaprijediti kompetencije i stavove nužne za podizanje kvalitete stručnog rada (3)
- usvojiti principe upravljanja svojom praksom i karijerom s ciljem profesionalnog razvoja (3)
- imati razvijenu vještinu prenošenja znanja na mlađe kolege i druge radnike u zdravstvu (3)
- razumjeti važnost naučnog pristupa struci (3)
- sudjelovati u naučno-istraživačkom radu poštujući etička načela naučno-istraživačkog rada i kliničkih ispitivanja te sudjelovati u pripremi radova za objavu (3)
- biti sposoban doprinijeti stvaranju, primjeni i prenosu novih medicinskih znanja i iskustava te sudjelovati u provedbi programa specijalizacije i uže specijalizacije (3)
- znati i primjenjivati principe medicine bazirane na dokazima (3)
- poznavati važnost i način efikasnog vođenja detaljne dokumentacije te isto primjenjivati u svom radu u skladu sa važećim propisima (3)
- biti sposoban koordinirati i utvrditi prioritete u timskom radu, odnosno efiksano sudjelovati u radu multidisciplinarnog tima zdravstvenih radnika i saradnika (3)
- procijeniti potrebu uključivanja drugih stručnjaka u proces pružanja zdravstvene zaštite (3)
- biti upoznat s važnošću saradnje te aktivno sarađivati s javnozdravstvenim službama i ostalim tijelima uključenim u sistem zdravstva (3)
- poznavati organizaciju sistema zdravstva i biti osposobljen za odgovorno učestvovanje u upravljanju aktivnostima procjene potreba, planiranja mjera unapređenja i povećanja efiksnosti te razvoja i unapređenja sistema kvalitete zdravstvene zaštite (3)
- poznavati regulativu iz područja zdravstva, posebno iz područja zaštite prava pacijenata (3)
- razumjeti značenje vlastite odgovornosti i zaštitu podataka i prava pacijenata (3)
- poznavati tok, raspored i kontrolu radnih procesa i osnove upravljanja resursima posebno finansijskim (3)
- razumjeti i kritički koristiti dostupna sredstva zdravstvene zaštite vodeći se interesima svojih pacijenata i zajednice (3)
- biti osposobljen procijeniti i adekvatno odgovoriti na individualne zdravstvene potrebe i probleme pacijenata (3)

- identificirati zdravstvene potrebe zajednice i u skladu s njima poduzimati odgovarajuće mjere usmjerene očuvanju i unapređenju zdravlja te prevenciji bolesti (3)
- promicati zdravlje i zdrave stilove života svojih pacijenata, zajednice i cjelokupne populacije (3)

Definicija discipline porodične medicine i specijaliste porodične medicine mora voditi direktno ka osnovnim kompetencijama porodičnog liječnika bez obzira na sam zdravstveni sistem u kojem djeluje. Sljedećih jedanaest centralnih karakteristika koje definiraju disciplinu porodične medicine se odnose na jedanaest vještina kojima bi svaki specijalista porodične medicine morao da ovlada. One se mogu grupirati u šest osnovnih kompetencija:

1. Pružanje primarne zdravstvene zaštite (a, b)
2. Pacijent u centru zdravstvene njege (c, d, e)
3. Vještine rješavanja specifičnih problema (f, g)
4. Sveobuhvatan pristup (h, i)
5. Orijentacija ka zajednici (j)
6. Spiritualno modeliranje (k)

Kao naučna disciplina sa pacijentom u centru, tri dodatne karakteristike se trebaju uzeti u obzir prilikom aplikacije osnovnih karakteristika:

- a) kontekstualni – posmatranje pacijenta u kontekstu njegove ličnosti, njegove porodice, zajednice i kulture
- b) stavovi – osnovani na profesionalnim sposobnostima liječnika, moralnim vrijednostima i etici
- c) naučni – usvajanje kritičkog pristupa praktičnom radu baziranom na rezultatima naučnih istraživanja i održavanim s kontinuiranim profesionalnim razvojem i poboljšanjem kvaliteta.

Međuodnos osnovnih kompetencija, područja implementacije i osnovnih osobina određuje karakter discipline porodične medicine i ocrta kompleksnost specijalizacije. Upravo ovaj kompleksni međuodnos osnovnih kompetencija bi trebao da upravlja i da se reflektira na razvoj programa podučavanja, istraživanja i poboljšanja kvaliteta.

Posebne kompetencije

Završetkom specijalizacije specijalizant mora biti sposoban pružiti optimalnu zdravstvenu zaštitu iz tematskih područja porodične medicine:

1. Porodična medicina

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima potrebnim za rad u porodičnoj medicini

Završetkom ovog dijela specijalizacije pedijatrije specijalizant mora da:

1. prepozna, procijeni i obradi najčešće kliničke probleme stanovništva u općini/lokalnoj zajednici

- gdje bude radio
2. razumije odrednice bolesti i oboljenja i demonstrira primjenu ovih principa u svakodnevnom radu
 3. demonstrira sposobnost da prepozna kliničke nejasnoće i osigura sigurno i djelotvorno odlučivanje o pacijentu
 4. primjenjuje principe zaštite pacijenta u centru zdravstvene zaštite na djelotvoran i efikasan način
 5. osigura odgovarajuću i kontinuiranu zaštitu novorođenčadi, djece i adolescenata unutar njihovih porodica
 6. osigura odgovarajuću, kontinuiranu zaštitu odraslih žena, muškaraca i starijih osoba
 7. razumije principe kontinuiteta zdravstvene zaštite i primjenjuje ih u svakodnevnoj praksi
 8. razumije i primjenjuje principe svoje funkcije „čuvara kapije” u primarnoj zaštiti
 9. razumije da je odnos između liječnika i pacijenta suština specijalizacije porodične medicine i demonstrira djelotvoran odnos liječnik – pacijent
 10. pokazuje razumijevanje etičkih pitanja s kojima se suočava u svakodnevnom radu sa pacijentima
 11. preuzima dugoročnu obavezu u osiguravanju dobrobiti pacijenata i zastupa interese svog pacijenta kada je to prikladno
 12. pokazuje samo-svjesnost o vlatitoj snazi i slabosti, kao i odgovornosti u stresnim situacijama
 13. bude osposobljen da pravovremeno obezbijedi uputnice za specijaliste i da održava dobru komunikaciju sa konsultantima
 14. služi kao izvor informacija za pacijete o svim uslugama i sredstvima koje pruža zajednica u kojoj žive, i na taj način efikasno unapređuje zaštitu pacijenata
 15. kritički ocijeni nova medicinska saznanja, može ih efikasno interpretirati i primjeniti u odlukama svoje svakodnevne prakse
 16. bude osposobljen je da procijeni svoje vlastite sposobnosti i načine vođenja prakse kroz upotrebu *audita* i drugih metoda za osiguravanje kvaliteta
 - a. poznaje medicinu zasnovanu na dokazima i u svakodnevnoj praksi koristi vodiče za najčešća oboljenja.
 - b. bude sposoban je da analizira uzroke svojih grešaka, procijeni rizike u praksi i da ih prevenira.
 - c. bude sposoban je da se samoocijeni u odnosu na akreditacijske standarde za timove porodične medicine i da se pripremi za kolegijalnu vanjsku ocjenu i akreditaciju.
 17. pokazuje vještine samousmijeravanja, cjeloživotnog učenja i pronalaženja pristupa novim informacijama korištenjem računara
 18. pokazuje znanje o najčešćim problemima u rehabilitacionoj medicini i dijagnostici, kao i terapeutskim procedurama u rehabilitacionim centrima u zajednici i primjenjuje ih u liječenju pacijenata
 19. ima znanje o najčešćim i važnim problemima medicine rada u svojoj praksi
 20. pokazuje razumijevanje teorija starenja i psihologije starenja i primjenjuje to na njegu svojih starijih pacijenata
 21. pokazuje razumijevanje atipičnih pojava bolesti kod starijih osoba i razlikuje ih od normalnih

- promjena usljed starenja i promjena zbog bolesti
22. bude osposobljen je da provodi detaljnu gerijatrijsku procjenu
 23. bude osposobljen je da provodi procjenu mentalne funkcije kod starijih osoba
 24. pokazuje razumijevanje propisivanja lijekova za starije osobe i specijalnih problema polifarmacije i terapije lijekovima kod starijih osoba
 25. pokazuje mogućnost djelotvornog korištenja resursa iz zajednice i službi koje mogu pomoći starijim osobama da održe funkciju i nezavisnost
 26. ima znanje i vještine da procjeni rizik, prevenira i tretira posljedice padova kod starijih pacijenata
 27. ima znanje i vještine da procijeni i tretira različite uzroke inkontinencije kod starijih
 28. pokazuje znanje i vještine da razlikuje, procijeni i tretira delirijum i demenciju
 29. pokazuje znanje i vještine da procijeni i tretira poremećaj spavanja kod starijih
 30. pokazuje znanje i vještine da procijeni i tretira česta muskuloskeletna, neurološka stanja kod starijih.
 31. pokazuje razumijevanje principa primarne, sekundarne i tercijarne prevencije i primjenjuje ove principe u zaštiti svih pacijenata
 32. pokazuje razumijevanje principa promocije zdravlja i zdravstvenog obrazovanja pacijenata i organizira svoju praksu da obezbijedi mogućnosti za zdravstvenu promociju kako pojedincima tako i grupama.
 33. razumije funkcije zavoda za javno zdravstvo i drugih službi javnog zdravstva u zajednici
 34. razumije principe nadzora bolesti i otkrivanja slučajeva s ciljem prevencije i tretmana prenosivih oboljenja
 35. razumije principe zdravlja populacije i traži mogućnosti da promovira zdravlje svojih registriranih pacijenata u zajednici
 36. razumije principa palijativne njege i primjenjuje ove principe za njegu pacijenata sa terminalnim oboljenjima
 37. ima znaje i vještine tretmana najčešćih palijativnih problema

B. Metode

1. 23-mjesečna obuka u edukativnim centrima porodične medicine (ECPOM), uključujući praksu u fizikalnim rehabilitacionim centrima u zajednici i službama medicine rada
2. završavanje revizije kliničke prakse **audita** tokom vremena provedenog u porodičnoj medicini.
3. izradu istraživačkog projekta tokom trajanja obuke (prezentacija u završnoj godini)
4. pripremanje i prezentacija seminara kolegama specijalizantima
5. vrijeme od 216 sati (72 APD-a) seminara i konsultacija iz porodične medicine.

C. Kliničke vještine i manje procedure

1. metode i vještine intervjuiranja sa pacijentom u centru
2. vještine fizikalnog pregleda svih sistema
3. vještine savjetovanja za pacijente sa čestim psihosocijalnim problemima

4. procedure gerijatrijske procjene, instrumenti za procjenu
5. procjena radi prevencije padova: procjena hoda, tempiranog testa *"ustani i kreni"*, procjena opasnosti u kući
6. procjena mentalnog statusa: **Folstein** test i drugi.
7. manje hirurške i ambulantne procedure: (*opcionalne procedure za praksu u urbanoj sredini)
 - analiza urina: hemijska i mikroskopska
 - test stolice na okultno krvarenje
 - PAP-a test
 - bris grla, nazofaringsa, cerviksa/vagine, uretre, kože itd
 - injekcije: IM, SC.
 - venepunkcija
 - EKG pregled i interpretacija
 - mjerenje i interpretacija **peak flow-a**
 - upotreba i interpretacija glukometra
 - ekscizija jednostavnih cisti, nevusa, drugih benignih lezija kože*
 - biopsija kože (**punch** biopsija)*
 - vještine šivanja/otklanjanja konaca
 - incizija i drenaža apscesa kože
 - tretman paronihija
 - previjanje manjih opekotina, abrazija i površnih rana
 - njega stopala i noktiju kod visoko rizičnih pacijenata
 - njega staznih ulkusa
 - otklanjanje subungualnog hematoma
 - stavljanje udlaga kod povrijeđenih prstiju
 - mobiliziranje povrijeđenih zglobova
 - aspiracija/injekcija olekranona ili patelarne burse
 - vještine indirektno laringoskopije
 - otklanjanje cerumena iz uha špricom ili kiretom
 - otklanjanje stranih tijela iz nosa/uha
 - aspiracija/injekcija olekranonske ili patelarne burze
 - kauterizacija/tamponada pri zaustavljanje anteriorne epistakse*
 - postavljanje fitilja gaze zbog stenoze ušnog kanala*
 - bojenje rožnjače sa fluorescinom
 - odstranjivanje stranih tijela iz konjunktive i rožnjače*
 - vještine oftalmoskopiranja
 - everzija/izvrtanje očnih kapaka
 - bojenje kornee sa fluorescinom, topičnim anestetima oka*

- zatvaranje oka flasterima
- pregled vida (vizusa)

D. Evaluacija

1. ocjena supervizora porodične medicine
2. ocjena prezentacija/seminara
3. zadovoljavajuće obavljanje revizije kliničke prakse – **audit-a**
4. zadovoljavajuća izrada specijalizantnog projekta
5. popunjavanje dnevnika
6. OSCE ispit
7. završni pismeni ispit

1. Interna medicina

1.1. Kardiologija i

1.2. Pulmologija

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da:

1. pokazuje znanje i sposobnosti da provodi sveobuhvatnu anamnezu i fizikalni pregled pacijenata koji imaju oboljenja kardiovaskularnog sistema.
2. da dijagnosticira, tretira i upućuje, kad je to potrebno, uobičajene i manje uobičajene ali ozbiljne pacijente sa problemima kardiovaskularnog sistema uključujući, ali ne ograničavajući samo na:
 - oboljenja koronarnih arterija
 - nestabilna angina
 - kardijalni arrest
 - bolesti srčanih zalistaka
 - kongenitalna srčana oboljenja
 - srčane aritmije
 - kongestivno zatajivanje srca
 - hipertenzija
 - tromboza dubokih vena
 - varikozne vene
 - edem pluća
 - periferna vaskularna oboljenja
 - sinkopa
 - oboljenja perikarda
3. znanje specijalnih dijagnostičkih metoda u kardiologiji, indikacije za njihovu upotrebu, njihovu

isplativost i obavještava pacijente o rezultatima testova i njihovom značenju:

- ehokardiografija
 - nuklearna kardiologija
 - kateterizacija srca i angiografija
 - stres test pri naporu
4. sposobnost da oživljava/ko-ordinira oživljavanje pacijenata prema principima i protokolima osnovne i unaprijeđene potpore srčanom radu.
 5. interpretacija EKG posebno u urgentnim situacijama.
 6. znanje i sposobnosti da provodovođenje plana primarne i sekundarne prevencije kardiovaskularnih problema.
 7. znanja i sposobnosti da uzmimanje adekvatne anamneze i obavljanja fizikalnog pregleda pacijenata koji boluju od pulmonalnih oboljenja.
 8. dijagnosticiranje, vođenje, plućnih oboljenja i problema, uključujući:
 - hronične opstruktivne plućne bolesti
 - astma: akutna, hronična, status asthmaticus
 - pneumonije u razlicitim okruženjima i dobnim grupama
 - sekundarna hronična respiratorna insuficijencija usljed uznapređovalog oboljenja pluća (restriktivna/opstruktivna)
 - plućna embolija
 - karcinomi respiratornog trakta
 - pleuralni izljevi
 - tenzioni pneumotoraks
 - hemoptiza
 - tuberkuloza
 9. savjetovanje i liječenje pušenja, ponaša se kao uzor svojim pacijentima time što ne puši.

B. Metode

1. 5 ili 7 mjeseci praktične obuke iz kardiologije i pulmologije
2. 17 ili 23 mjeseca edukacije iz porodične medicine gdje se u primarnom okruženju susreću kardiovaskularni i pulmonalni problemi
3. 2 mjeseca urgentne medicine gdje se susreću urgentni kardiovaskularni i pulmonalni problemi
4. 36 sati APD-a plus APD o urgentnoj medicine i APD iz porodične medicine.

C. Kliničke vještine i manje procedure

1. fokusirana anamneza i fizikalni pregled kardiovaskularnog i pulmonalnog sistema
2. interpretacija EKG i čestih akutnih problema
3. upotreba inhalera i Peak Flow Metra
4. osnovne vještine kardijalne reanimacije

5. spirometrija (opcijski)

D. Evaluacija

1. ocjena mentora s kardiologije i pulomolgije
2. ocjena supervizora porodične medicine
3. popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. završni pismeni ispit

2.3. Gastroenterologija

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da

1. ima znanje i sposobnosti da uradi sveobuhvatnu anamnezu i fizikalni pregled pacijenata koji imaju oboljenja gastrointestinalnog sistema.
2. pokazuje razumijevanje indikacija, ograničenja i velikih komplikacija različitih gastrointestinalnih procedura, i primjenjuje ih u donošenju odluka, uključujući:
 - ezofagealna i gastrična endoskopija, sigmoidoskopija i kolonoskopija
 - biopsija jetre
 - ERCP
 - ispitivanje motiliteta
 - radiološke pretrage
3. ima znanja i sposobnosti da dijagnosticira, vodi i upućuje kada je potrebno na uobičajena i manje uobičajena ali ozbiljna gastrointestinalna oboljenja i probleme, uključujući:
 - orofaringealni poremećaji gutanja
 - gastro-ezofagealni refluks
 - ezofagealni motorički poremećaji
 - peptički ulkus
 - ezofagealni varikoziteti
 - akutno krvarenje iz gornjeg dijela gastrointestinalnog trakta
 - funkcionalna, neulkusna dispepsija
 - gastritis
 - gastrički ulkus
 - akutni pankreatitis
 - malapsorpcioni poremećaji
 - upalne bolesti crijeva uključujući Crohnovu bolest i ulcerozni kolitis
 - hepato-bilijarni poremećaji
 - infektivne dijareje
 - sindrom iritabilnog kolona

- divertikularna oboljenja
 - gastrointestinalni maligniteti
4. pokazuje znanja i vještine primjene plana primarne i sekundarne prevencije gastrointestinalnih problema.

B. Metode

1. 1 mjesec praktične obuke iz gastroenterologije
2. 17 ili 23 mjeseca obuke iz porodične medicine gdje se u primarnom okruženju susreću gastrointestinalni problemi.
3. 2 mjeseca urgentne medicine gdje se susreću urgentni gastrointestinalni problemi.
4. 12 sati APD-a plus APD o urgentnoj medicini i APD o porodičnoj medicini

C. Kliničke vještine i manje procedure

1. fokusirana anamneza i fizikalni pregled abdomena uključujući i rektalni pregled.
2. insercija nazogastrične sonde*
3. testiranje stolice na okultno krvarenje

D. Evaluacija

1. ocjena mentora sa gastroenterologije
2. ocjena supervizora iz porodične medicine
3. popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. završni pismeni ispit

2.3 Neurologija

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da:

1. primjenjuje znanje i sposobnosti da uradi sveobuhvatnu anamnezu i fizikalni pregled pacijenata koji imaju neurološka oboljenja
2. pokazuje znanja i sposobnosti da procijeni, tretira i upućuje kada je potrebno na uobičajena i manje uobičajena, ali ozbiljna neurološka oboljenja i probleme, uključujući:
 - glavobolja tranzitorne ishemične atake
 - cerebrovaskularni incidenti
 - razne vrste konvulzija
 - parkinsonova bolest i drugi poremećaji kretanja
 - multipla skleroza
 - sindromi uklještenja nerava
 - periferne neuropatije
 - poremećaji kranijalnih nerava

- tumori mozga: primarni i sekundarni
 - koma/alterirani nivoi svijesti
 - meningitis i njegove sekvele
 - povrede glave i sekvele
 - vrtoglavica/vertigo
 - zloupotrebe alkohola i nervni sistem
3. razumijevanje principa rehabilitacije i primjenjuje ih u liječenju pacijenata sa neurološkim oboljenjima
 4. primjenjuje znanje i vještine da provodi plan primarne i sekundarne prevencije neuroloških problema

B. Metode

1. 1 mjesec praktične obuke iz neurologije
2. 18 mjeseci obuke iz porodične medicine gdje se u primarnom okruženju susreću neurološki problemi
3. 2 mjeseca urgentne medicine gdje se susreću urgentni neurološki problemi.
4. 12 sati APD plus APD o urgentnoj medicini i APD o porodičnoj medicini

C. Kliničke vještine i manje procedure

1. fokusirana anamneza i fizikalni pregled nervnog sistema.
2. primjena *Glasgow* skale kome

D. Evaluacija

1. ocjena mentora neurologije
2. ocjena supervizora porodične medicine
3. popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. završni pismeni ispit

10.4. Endokrinologija

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da:

1. pokazuje znanje i sposobnosti da provodi sveobuhvatnu anamnezu i fizikalni pregled pacijenata koji imaju endokrinološka oboljenja
2. pokazuje znanje i sposobnosti da procijeni, tretira i upućuje kada je potrebno na uobičajena i manje uobičajena ali ozbiljne endokrinološke probleme uključujući:
 - diabetes mellitus (tip 1 i tip 2) i njegove komplikacije
 - tireoidni poremećaji i njihove komplikacije
 - pituitarni poremećaji

- adrenalni poremećaji

B. Metode

1. 0.5 ili 1 mjeseca praktične obuke iz endokrinologije
2. 17 ili 23 mjeseca praktične obuke iz porodične medicine gdje se u primarnom okruženju susreću endokrinološki problemi
3. 2-3 mjeseca vremena po izboru da se poboljša obuka iz bilo kojeg od ovih područja

C. Kliničke vještine i manje procedure

1. fokusirana anamneza i fizikalni pregled tireoidnih poremećaja
2. upotreba glukometra

D. Evaluacija

1. ocjena mentora sa endokrinologije
2. ocjena supervizora porodične medicine
3. popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. završni pismeni ispit

2.5. Reumatologija

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da

1. pokazuje znanje i sposobnosti da sprovodi sveobuhvatnu anamnezu i fizikalni pregled pacijenata koji imaju reumatološka oboljenja.
2. pokazuje ima znanja i sposobnosti da procijeni, tretira i upućuje kada je potrebno na uobičajena i manje uobičajena ali ozbiljne reumatološke problema uključujući:
 - osteoartritis
 - reumatoidni artritis
 - drugi inflamatorni artritis
 - vaskulitis i drugi poremećaji vezivnog tkiva

B. Metode

1. 0.5 ili 1 mjeseca praktične obuke iz reumatologije
2. 17 ili 23 mjeseca praktične obuke iz porodične medicine gdje se u primarnom okruženju susreću reumatološki problemi
3. 2-3 mjeseca vremena po izboru da se poboljša obuka iz bilo kojeg od ovih područja

C. Kliničke vještine i manje procedure

1. fokusirana anamneza i fizikalni pregled zglobova i kičme.
2. aspiracija/ injekcija prepatelarne i olekranonske burse

3. injekcija tetiva, bursa i gangliona

D. Evaluacija

1. ocjena mentora sa reumatologije
2. ocjena supervizora porodične medicine
3. popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. završni pismeni ispit

11. Dermatovenerologija

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da

1. ima znanje i sposobnosti da sprovodi sveobuhvatnu anamnezu i fizikalni pregled pacijenata koji imaju dermatološka oboljenja.
2. ima znanje i sposobnosti da procijeni, tretira i upućuje kada je potrebno na uobičajena i manje uobičajena ali ozbiljne dermatološke probleme uključujući:
 - akniformna stanja
 - dermatitis/ekcemi i drugi inflamatorni kožni problemi
 - infekcije kože: bakterijske, virusne, gljivične
 - papuloskvamozna oboljenja
 - vezikulobulozna oboljenja
 - osipi na koži nastali kao posljedica upotrebe nekih lijekova (erupcije)
 - urtikarije
 - kožni karcinomi
 - benigne pigmentirane kožne lezije
 - poremećaji dlake
 - poremećaji noktiju

B. Metode

1. 2-3 mjeseca vremena po izboru da se poboljša obuka iz bilo kojeg od ovih područja

C. Kliničke vještine i manje procedure

1. fokusirana anamneza i fizikalni pregled kože i dodatka kože
2. biopsija kože
3. ekscizija benigne kožne lezije
4. koža, uzorak nokta za testiranje na gljivice

D. Evaluacija

1. ocjena mentora sa dermatologije

2. ocjena supervizora porodične medicine
3. popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. završni pismeni ispit

12. Infektivna oboljenja

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da

1. pokazuje znanje i sposobnosti da provodi sveobuhvatnu anamnezu i fizikalni pregled pacijenata koji imaju infektivna oboljenja.
2. pokazuje znanje i sposobnosti da procijeni, tretira i upućuje kada je potrebno na uobičajena i manje uobičajena ali ozbiljna infektivna oboljenja uključujući:
 - celulitis i kožni apsces
 - zarazna oboljenja
 - oboljenja koja se mogu spriječiti vakcinacijom
 - AIDS i HIV
3. pokazuje sposobnost da provodi plan primarne i sekundarne prevencije infektivnih oboljenja.

B. Metode

1. 0.5 ili 1 mjeseca praktične obuke iz infektivnih oboljenja
2. 17 ili 23 mjeseca obuke iz porodične medicine gdje se u primarnom okruženju susreću infektivni problemi
3. 2 mjeseca urgentne medicine gdje se susrećemo sa urgentnim endokrinološkim i infektivnim oboljenjima
4. 2-3 mjeseca vremena po izboru da se poboljša obuka iz bilo kojeg od ovih područja
5. 24 sata APD plus APD iz urgentne medicine i APD iz porodične medicine

C. Kliničke vještine i manje procedure

D. Evaluacija

1. ocjena mentora sa infektologije
2. ocjena supervizora porodične medicine
3. popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. završni pismeni ispit

6. Pedijatrija i školska medicina

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da:

1. pokazuje znanje i sposobnosti da obezbjedi rutinsku zaštitu, zasnovanu na dokazima, pravovremeno rođene djece. Ovo uključuje i davanje savjeta roditeljima o:

- dojenju i hranjenju na bočicu
 - zaštiti pupčane vrpce
 - zaštiti kože
 - brizi o obrezivanju
 - varijacijama normalnog razvoja
 - preventivnom testiranju i tretmanu
 - obrascima spavanja
 - stolici
 - pitanjima sigurnosti
2. ima znanje i sposobnosti da dijagnosticira i tretira česte probleme kod novorođenčadi, te ih upućuje drugim specijalistima kad je to potrebno, uključujući:
 - milia
 - erythema toxicum
 - seboroični dermatitis
 - mongolska pjega
 - hemangiomi
 - plikovi koji nastaju kao posljedica sisanja
 - mladeži
 - cefalohematoma
 - oticanje dojki
 - sindaktilija
 - prekobrojne bradavice
 - subkonjunktivalna hemoragija
 - neonatalne očne infekcije
 - umbilikalna hernija
 - regurgitacija
 - infantilne kolike
 - konstipacija
 - hidrocele
 - nespušteni testis
 - hipospadija
 3. u ruralnim područjima će imati znanja i sposobnosti da nadziru hranjenje, poremećaje tečnosti i elektrolita
 4. kod bolesne novorođenčadi, prijevremeno rođene djece i da stabilizira stanje i djeluje kada je potrebno.
 5. pokazuje znanje i sposobnosti da procjeni i inicira tretman za tahipneju, hipoglikemiju, hipokalcijemiju i moguću sepsu u novorođenačkom periodu i da potraži odgovarajuću konsultaciju.

6. pokazuje znanja i sposobnosti da vodi brigu o porodici koja je pretrpjela perinatalni gubitak, porodici sa djetetom sa smetnjama u razvoju/nesposobnostima ili koje zahtijeva dužu hospitalizaciju.
7. pokazuje znanja i sposobnosti da prepozna i adekvatno uputi novorođenčad sa uobičajenim ili manje uobičajenim, ali opasnim stanjima uključujući:
 - novorođenčad majki sa dijabetesom
 - teška hiperbilirubinemija
 - novorođenčad sa cijanozom
 - respiratorni distres
 - moguća sepsa
 - abdominalna distenzija
 - kongenitalna srčana oboljenja
 - down sindrom/drugi kongenitalni sindromi
 - rascjepljenja usna/nepce
 - deformiteti udova
 - signifikantne anemije
 - kongenitalna displazija kuka
 - hidrocefalus
 - spina bifida/mielomeningocele
 - epizode apneje
 - iznenadni napadi
 - intestinalne opstrukcije
8. pokazuje znanje i sposobnosti da nadgleda rast i razvoj novorođenčeta koristeći standardne tablice i poznaje granice normalnih vrijednosti i odstupanja.
9. pokazuje znanja i sposobnosti da pruži smjernice i savjete o njezi novorođenčadi i male djece uključujući:
 - ishrana i problemi hranjenja
 - raspored imunizacija
 - problemi ponašanja
 - interakcija roditelj-dijete
 - podučavanje o načinu vršenja nužde
 - pitanja sigurnosti
10. pokazuje znanja i sposobnosti da obezbjedi dobne-adekvatne postupke skrininga zasnovanih na dokazima kako je preporučeno u vodičima s ciljem otkrivanja sljedećih stanja kod novorođenčadi i male djece:
 - oštećenje vida i sluha
 - kongenitalna displazija kuka

- anemija kod beba sa visokim rizikom
 - tuberkuloza
11. pokazuje znanja i sposobnosti da dijagnosticira, tretira i adekvatno upućuje djecu sa uobičajenim akutnim problemima u ranom djetinstvu i posmatra dječije oboljenje u kontekstu porodice.
 12. pokazuje znanje i sposobnosti da radi sa pedijatrijskim konsultantima u koordiniranju liječenja hroničnih oboljenja u djetinstvu uključujući:
 - fizičke i mentalne smetnje
 - zatajivanje napredovanja/usporenje razvoja
 - poremećaji praćeni iznenadnim konvulzijama
 - dijabetes melitus
 - anemia
 - kongenitalni defekti
 - alergijski problemi
 - astma
 - poremećaji hoda, stopala i nogu
 13. pokazuje znanja i sposobnosti da vodi računa o efektima porodičnih problema kao što su:
 - smrt u porodici
 - razvod
 - zlostavljanje djeteta
 - alkoholizam
 - hospitalizacija
 14. pokazuje znanje i sposobnosti da prepozna, da savjet i djeluje kada je pogodno kod djece sa poremećajem nedostatka pažnje, poremećajima učenja u školi, poremećajem ponašanja i emotivnim problemima.
 15. pokazuje znanje i sposobnosti da prepozna i adekvatno djeluje kod uobičajenih hirurških bolesti u djetinjstvu, uključujući:
 - hernije
 - hidrocele
 - nespušteni testis
 - torzija testisa
 - akutni abdominalni bol, apendicitis
 - stenoza pilorusa
 - intestinalna opstrukcija
 - apscesi
 - Legg-Perth-ova bolest
 - skliznuće epifize glave femura
 - Osgood-Schlatter-ova bolest

- hondromalacija patele
 - skolioza
16. pokazuje znanja i sposobnosti da procjeni, tretira ili djeluje kod djece sa traumatskim povredama, uključujući:
- povreda glave
 - povreda glave/nosa ili strano tijelo u glavi/nosu
 - povreda gornjih ekstremiteta, iščašenje, frakture
 - povrede donjih ekstremiteta, iščašenje, frakture
 - povreda leđa
 - povreda grudnog koša i abdomena
 - opekotine
 - strujne povrede
 - zlostavljanje djece
17. pokazuje znanje i sposobnosti da procjeni i tretira uobičajene probleme adolescenata uključujući:
- probleme ishrane
 - poremećaji rasta/pitanja razvoja
 - ginekomastija
 - akne
 - nesreće/nezgode
 - depresija/psihosocijalni problemi
 - kontracepcija
 - poremećaji menstruacije
 - upotreba droga i alkohola
 - pušenje
18. implementira planove primarne i sekundarne prevencije oboljenja i povreda kod djece i adolescenata.

B. Metode

1. 3, odnosno 4 mjeseca praktične obuke iz pedijatrije
2. 17 ili 23 mjeseca obuke iz porodične medicine gdje se u primarnom okruženju susreću pedijatrijski problemi.
3. 2 mjeseca urgentne medicine gdje se susreću urgentni pedijatrijski problemi.
4. 36 sati APD plus APD o urgentnoj medicini i APD o porodičnoj medicini.

C. Kliničke vještine i manje procedure

1. sposobnosti komunikacije sa djecom, adolescentima i njihovim porodicama.
2. za kliničke susrete sa novorođenčadima i bebama, porodični liječnik mora prikupiti kompletnu istoriju uključujući:

- akušersku istoriju i istoriju rođenja s ciljem otkrivanja djece s rizikom mogućih problema u razvoju
 - prehrambene navike
 - razvojne prekretnice
 - imunizacijski karton
 - psihosocijalna istorija porodične dinamike, socioekonomska pitanja
3. procjena rasta i razvoja novorođenčadi i male djece koristeći standardne kartone rasta
 4. otklanjanje stranih tijela iz uha, nosa, oka, kože, grla
 5. tretman krvarenja iz nosa kod djece
 6. stavljanje očnih kapi kod novorođenčadi i djece
 7. otklanjanje cerumena iz dječijeg uha kiretom ili štrcaljkom
 8. otoskopske i oftalmoskopske vještine pregleda djece
 9. nabavka imunizacionih injekcija
 10. testiranje sposobnosti vida kod djece
 11. postavljanje zavoja, imobilizacije, gipsa kod uobičajenih povreda, zatvorenih preloma*
 12. vraćanje dislocirane glave radiusa u položaj potreban za pravilno srastanje*
 13. tretman frakture klavikule
 14. zašivanje jednostavnijih laceracija
 15. tretman manjih opekotina
 16. prikaz stepena respiratornog protoka sa peak flow metrom
 17. upotreba bronhodilatatora putem inhalatora, maske, i aerosola
 18. laringoskopija, intubacija i sposobnosti oživljavanja*
 19. lavaža želuca*

D. Evaluacija

1. Ocjena mentora sa pedijatrije
2. Ocjena supervizora porodične medicine
3. popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. završni pismeni ispit

7. Urgentna medicina

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da:

1. pokazuje znanje i sposobnosti da razlikuje ozbiljno oboljelog pacijenta od lakše oboljelog pacijenta ili pacijenta sa manjim povredama
2. ima sposobnosti vršenja osnovnog tretmana neophodnog u situacijama opasnim po život
3. ima sposobnost stabilizirati stanje akutno oboljelih pacijenata i pobrinuti se za njihovo daljnje odgovarajuće upućivanje i prenos
4. porodični liječnik je sposoban odrediti prioritete kada tretira više pacijenata u urgentnim

situacijama

5. pokazuje znanje i sposobnosti da promovira dobro zdravlje i da vrši prevenciju povreda i nezgoda
6. može primijeniti principe urgentne zaštite: trijažu, oživljavanje, stabilizaciju, nadzor i transport oboljelih osoba u kritičnom stanju
7. poznaje principe nadoknade tečnosti i elektrolita
8. pokazuje znanje i sposobnosti da pokrene tretman nad otrovanim/predoziranim pacijentom
9. pokazuje znanje i sposobnosti da prepozna i pokrene tretman urgentnih stanja uzrokovanih vanjskim uticajem, uključujući
 - hipotermiju
 - hipertermiju
 - povrede nastale utapanjem/ronjenjem
 - izloženost ugljen-monoksidu
 - reakcije na ubod insekta
 - opekotine
 - ugrizne povrede (životinjskog i ljudskog porijekla)
10. organizirano pristupa ocjeni i nadzoru nespecifičnih ili nediferenciranih urgentnih problema, uključujući:
 - bol u grudima
 - šok
 - dispneja
 - akutni abdominalni bol
 - gastrointestinalna hemoragija
 - koma/alterirani nivo svijesti
 - teška glavobolja
 - sinkopa
 - simptomi opasni po život
11. može prepoznati i pokrenuti tretman specifičnih akutnih poremećaja tjelesnih/organskih sistema, uključujući:
 - srčani: infarkt miokarda, srčani arrest, nestabilna angina, kongestivna slabost rada srca/edem pluća, perikarditis
 - vaskularni: embolija pluća, tromboza dubokih vena, hipertenzivna urgentna stanja, ishemija mezenterija, aneurizma aorte, periferna vaskularna oboljenja
 - plućni: pneumonija, astma, kobp, pneumotoraks, opstrukcija gornjih zračnih puteva
 - gastrointestinalni: peptički ulkus, perforirana viscera, akutni apendicitis, opstrukcije, hernije, akutni holecistitis/litijaza, akutni pankreatitis, žutica, hepatitis, inflamatorna oboljenja utrobe, divertikularna oboljenja, dijarejalna oboljenja, trovanje hranom
 - genitourinarni: akutno zatajivanje bubrega, akutni glomerulonefritis, infekcije urinarnog trakta, akutna torzija testisa, akutni epididimitis, akutni uretritis, renalna kolika i pijelonefritis

- ginekološko/akušerski: inflamatorna oboljenja zdjelice, ektopična trudnoća, vaginalno krvarenje u trudnoći, vaginalni iscjedak, pre-eklampsija, urgentni porod
 - endokrini/metabolički: hipoglikemija, hiperglihemija, ketoacidoza, hiperosmolarna koma bez ketoacidoze, tireoidna kriza, miksedem, adrenalna kriza, poremećaj acidobazne ravnoteže, poremećaj tečnosti/ elektrolita
 - hematološki: sklonost krvarenju, transfuzione reakcije, infekcije kod pacijenata sa malignitetom
 - neurološki: teška glavobolja, moždani udar/tranzitorni ishermični napad, iznenadne konvulzija, mijastenija i komplikacije moždanih tumora
 - oftalmološki: zacrvenjeno oko, gubitak vida, glaukom, trauma
 - otolarinolaringološki: otitis eksterna sa opstrukcijom, otitis media, akutni epiglotitis, opstruktivni tonzilitis/para-tonzilarni apsces, croup, i aspiracija stranog tijela
 - toksikologija: slučajna ingestija medikamenata, drugih supstanci, djelovanje u slučaju predoziranja
 - infekcije: meningitis, teške infekcije mekih tkiva
 - alergija: akutna anafilaksa, reakcije na ubod insekta
 - psihijatrijski: akutna schizofrenija/psihoze, pokušaj samoubistva, akutno anksiozno stanje
12. Porodični liječnik će biti obučen u osnovnoj i unapređenoj tehnici pružanja podrške radu srca.

B. Metode

1. 2 mjeseca praktične edukacije iz urgentne medicine.
2. 18 mjeseci edukacije iz porodične medicine gdje se u primarnom okruženju susreću urgentni problemi.
3. 24 sata APD plus APD o urgentnoj medicini i APD o porodičnoj medicini.

C. Kliničke sposobnosti i manje procedure

1. CPR kod djece i odraslih
2. nadzor zračnih puteva, upotreba ambu balona, zračni putevi i vještine intubacije*
3. ventilatorna podrška, uključujući terapiju kisikom
4. venopunktura kod djece i odraslih
5. pristup venama
6. imobilizacija/repozicija dislokacija, fraktura, cervikalna imobilizacija
7. lokalna anestezija, blokada
8. tamponada nosa, kauterizacija u slučaju krvarenja iz nosa.
9. zbrinjavanje rana: obrada i sposobnost postavljanja šavova
10. incizija i drenaža kože i subkutanih apscesa.
11. uklanjanje stranih tijela iz: kože, oka, uha, nosa.
12. postavljanje kopči u predjelu oka
13. bojenje oka fluorescinom

14. izvrtanje kapka
15. interpretacija EKG-a.
16. defibrilacija*
17. interpretacija rezultata spirometrije, mjerenje nivoa respiratornog protoka
18. postavljanje gaze u vanjski slušni kanal
19. postavljanje urinarnog katetera
20. redukcija dislociranog ramenog zgloba*
21. postavljanje nazo-gastrične sonde
22. vještine u davanju injekcija
23. otklanjanje subungualnog hematoma, Paronyhia / urasli nokat

D. Evaluacija

1. Ocjena mentora sa urgentnih odjela
2. Ocjena supervizora porodične medicine
3. Popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. Završni pismeni ispit

8. Ginekologija i opstetricija

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da:

1. poznaje preventivne aspekte ginekologije, metode **skrining**-a prema vodičima i rano otkrivanje maligniteta
2. ima sposobnosti savjetovanja pacijenata po pitanjima planiranja porodice, propisivanja odgovarajućih metoda kontrole začeca i savjetovanja žena uz poštovanje prava na abortus
3. poznaje probleme ljudske seksualnosti, ima razvijene sposobnosti u uzimanju psihoseksualne istorije, procjenu seksualnog problema i vođenje uobičajenih psihoseksualnih problema
4. liječnik ima znanje i sposobnosti da dijagnosticira, tretira ili upućuje kada je potrebno na uobičajene i manje uobičajene, ali ozbiljne ginekološke probleme u primarnoj zdravstvenoj zaštiti uključujući:
 - poremećaje menstruacije od menarhe do menopauze
 - neplodnost
 - dyspareunia/seksualna disfunkcija
 - infekcije urogenitalnog trakta
 - endometrioza
 - urinarna inkontinencija
 - prolaps uterusa
 - pitanja vazana za menopauzu i hormonalna terapija
 - spolno prenosive bolesti

- komplikacije rane trudnoće
 - ginekološki maligniteti
 - akutna bol u zdjelici
 - hronična bol u zdjelici
 - problemi vezani za dojke
5. pokazuje znanje i sposobnosti da dijagnosticira stanja koja zahtijevaju ginekološku operaciju, poznaje rutinu pre-operativne zaštite i može prepoznati post-operativne komplikacije koje mogu uslijediti nakon ginekološke operacije
 6. ima znanje i sposobnosti da identificira i vodi uobičajene ginekološke probleme adolescenata.
 7. razumije normalne psihološke promjene u toku trudnoće.
 8. shvata značaj promocije zdravlja žena u njihovim reproduktivnim godinama, značaj procjene rizika, obrazovanja i tretmana prije začeća.
 9. razumije efekte sljedećih stanja na trudnoći:
 - pušenje cigareta
 - siromaštvo
 - zloupotreba lijekova
 - liječenje
 - profesija
 - starosna dob
 - genetski faktori
 - porodična dinamika i razdori u porodici
 - infekcije
 - hronična oboljenja
 - Rh izoimunizacija
 10. poznaje stanja (hronična medicinska, genetička) koja zahtijevaju detaljnija saznanja prije začeća ili ranije u pre-natalnom periodu.
 11. posjeduje znanje i sposobnosti da tačno dijagnosticira trudnoću, promjene vezane za trudnoću (normalne varijante) i može praviti razliku između normalnih i abnormalnih stanja u trudnoći.
 12. poznaje rutinske skrining testove u trudnoći i može napraviti nacrt vođenja dobre pre-natalne zaštite.*
 13. može tačno odrediti gestacijsko razdoblje, rast fetusa i napredak fetusa i može odrediti/dati procjenu kategorija rizika za svaku trudnoću.*
 14. zna indikacije, rizike i koristi i može interpretirati rezultate dijagnostičkih testova u trudnoći uključujući:*
 - amniocentezu
 - uzimanje uzoraka horionskih resica (ako je dostupno)
 - biofizički profil: non-stress test
 - ultrazvuk

15. ima sposobnosti da identificira i vodi pacijentice sa psihosocijalnim rizikom u toku trudnoće.
16. ima znanje i sposobnosti da dijagnosticira, vodi i upućuje žene sa prijetecim abortusom, inkompletnim/kompletnim abortusom, habitualnim abortusom (ponavljajući abortus), i ektopičnom trudnoćom.
17. ima znanje i sposobnosti da dijagnosticira i savjetuje pacijentice sa uobičajenim manjim problemima u toku trudnoće (grčevi u nogama, promjene kože, bol u leđima, povraćanje, itd.)
18. ima znanje i sposobnosti da prepozna i tretira hyperemesis gravidarum (teška povraćanja u toku trudnoće).*
19. ima znanje i sposobnosti da prepozna i nadzire krvarenja u svakom trimestru.*
20. liječnik ima znanja i sposobnosti da prepozna normalnu i abnormalnu koštanu arhitekturu zdjelice, poziciju i prezentaciju fetusa.
21. ima znanje i sposobnosti da dijagnosticira i upućuje pacijente sa:
 - prijevremenim porodom
 - prijevremenom rupturom membrana (ovojnica)
 - intrauterina retardacija rasta
 - hipertenzija uzrokovana trudnoćom
 - gestacijski dijabetes
 - pre-eklampsija
 - eklampsija
 - anemija
 - infekcije
22. ima znanje i sposobnosti da savjetuje ženu koja je prethodno imala carski rez o mogućnosti ponovnog carskog reza, kao i o vaginalnom porodu nakon carskog reza
23. poznaje indikacije za potencijalne komplikacije od operativnog akušerstva: carski rez, porođaj sa porođajnim klještima, izlazak djeteta u zatkom
24. ima znanje i sposobnosti da osigura post-porođajnu zaštitu usmjerenu na porodicu, uz prepoznavanje promjena porodične dinamike i isticanje značaja psihosocijalne podrške za sve članove porodice
25. ima znanje i sposobnosti da dijagnosticira, tretira i upućuje pacijentice sa post-porođajnim komplikacijama uključujući:
 - hemoragije
 - odgođena preeklampsija
 - groznica
 - tromboza dubokih vena
 - endometrioza
26. ima znanje i sposobnosti da savjetuje majku o dojenju, hranjenju na bočicu, tjelesnim vježbama, kontracepciji, depresiji, post-operativnoj njezi.
27. poznaje uobičajene uzroke mortaliteta majke/novorodenčeta i metode prevencije.

B. Metode

1. 1,5 ili 2 mjeseca praktične obuke iz ginekologije
2. 18 mjeseci obuke iz porodične medicine gdje se u primarnom okruženju susreću ginekološki problemi.
3. 2 mjeseca urgentne medicine gdje se mogu susresti ginekološki urgentni problemi.
4. 12 sati APD plus APD o urgentnoj medicini i APD u porodičnoj medicini.

C. Klinička sposobnosti, manje procedure

1. komunikacijske sposobnosti sa ženama svih životnih dobi koje se odnose na:
 - ginekološki razvoj
 - psihoseksualna istorija
 - pitanja planiranja porodice
 - edukacija u smislu prevencije i promocije zdravlja
2. izvođenje pregleda abdomena i zdjelice
3. pregled dojki
4. PAPA test
5. uzimanje uzoraka i mikroskopska dijagnoza abnormalnog vaginalnog iscjetka
6. tretman genitalnih bradavica
7. procjena različitih stadija trudnoće:*
 - dijagnosticiranje trudnoće
 - procjena fetalnog rasta /gestacijskog razdoblja/ fetalnog napredovanja
 - pozicija, prezentacija, pokreti fetusa, otkucaji srca
 - pregled zdjelice
 - procjena dojki za laktaciju

D. Evaluacija

1. Ocjena mentora sa ginekoloških odjela
2. Ocjenaj supervizora porodične medicine
3. popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. Završni pismeni ispit

9. Psihijatrija i psihosocijalna medicina

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da:

1. vodi računa o značaju psihosocijalnog zdravlja pacijenata i njihovih porodica u svakodnevnoj zaštiti i tretmanu pacijenata
2. svjestan je svojih vlastitih osjećanja, stavova i vrijednosti i prepoznaje kako oni mogu uticati na

- zaštitu pacijenata
3. pravi razliku između bolesnog stanja i oboljenja
 4. razumije suštinske karakteristike odnosa liječnik-pacijent
 5. razumije teškoće odnosa liječnik-pacijent i ima strategiju za njihovo djelotvorno prevazilaženje.
 6. prakticira medicinu usmjerenu na pacijenta, koristeći djelotvorne komunikacijske sposobnosti i pružajući podršku
 7. liječnik poznaje MKB10 i DSM kriterije za dijagnosticiranje najčešćih psihijatrijskih stanja
 8. ima znanje i sposobnosti da dijagnosticira, tretira ili upućuje na uobičajene neuroze i psihoze uključujući:
 - poremećaji anksioznosti
 - napadaji panike
 - depresija
 - bipolarni poremećaj
 - poremećaji ličnosti
 - fobična stanja
 - organski moždani sindromi
 - alkoholizam i zloupotrebe droga
 - somatizacijski poremećaji
 - šizofrenija
 - razvojne nesposobnosti
 - poremećaji u ishrani
 - psihijatrijske urgentnosti
 - bračni problemi
 - problemi ponašanja djece i odraslih
 - problemi sa bijesom
 - reakcije žalosti
 - konflikt roditelj/dijete
 9. ima sposobnosti intervencije u psihijatrijskim krizama.
 10. poznaje indikacije, kontraindikacije, farmakologiju, uobičajene interakcije i efektivnu upotrebu uobičajenih kategorija psihoaktivnih lijekova, uključujući:
 - anti-depresivi
 - benzodiazepani i drugi anksiolitici
 - lithium
 - fenotiazin i drugi anti-psihotici
 11. ima znanja i sposobnosti da pruži savjet za specifične probleme uključujući:
 - reaktivna depresija
 - privikavanje na hroničnu bolest

- duboka žalost
- reakcije na situaciju

12. ima znanje i sposobnosti da prepozna, vodi ili upućuje pacijenta sa posttraumatskim stresnim poremećajem.
13. razumije specifične probleme koje su iskusile izbjeglice i raseljena lica.
14. prepoznaje potencijalni transfer/kontratransfer koji mogu uticati na brigu o pacijentu i na odnos doktor-pacijent.
15. poznaje psihološke sekvele medicinskih i hirurških stanja i tretmana (poremećaji u prilagođavanju).
16. ima saznanja o društvenim sredstvima i uslugama koji mogu pomoći u tretmanu njihovih pacijenata sa psihosocijalnim problemima.

B. Metode

1. 1 mjesec praktične obuke iz psihijatrije, po mogućnosti u centrima za mentalno zdravlje zajednice.
2. 18 mjeseci obuke iz porodične medicine gdje se u primarnom okruženju susreću psihijatrijski problemi.
3. 2 mjeseca urgentne medicine gdje se susrećemo sa psihijatrijskim urgentnim problemima.
4. 12 sati APD plus APD o urgentnoj medicini i APD iz porodične medicine.

C. Kliničke vještine i manje procedure

1. pregled mentalnog statusa i brza sredstva procjene npr. Folstein test
2. psihoterapijske vještine brze intervencije.

D. Evaluacija

1. ocjena mentora sa psihijatrijskih odjela
2. ocjena supervizora porodične medicine
3. popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. završni pismeni ispit

10. Hirurške specijalnosti

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Tri su osnovna cilja za ovu oblast prakse:

1. Sposobnosti dijagnosticiranja pacijenata koji zahtijevaju hiruršku procjenu i tretman.
2. Sposobnosti izvođenja preoperativne pripreme i postoperativne njege.
3. Sposobnosti izvođenja manjih hirurških procedura.

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da

1. procijeni medicinske probleme koji mogu uticati na rizik od operacije uključujući:
 - medikamente
 - kardio-pulmonalne probleme

- diabetes melitus
 - bubrežne probleme
 - efekte starenja
 - gojaznost i manjkavosti ishrane
 - imunokompetencija
2. dijagnosticira i nadzire uobičajene postoperativne probleme uključujući:
 - flebitis i trombozu dubokih vena
 - atelektazu i pneumoniju
 - infekcije urinarnog trakta
 - probleme tečnosti i elektrolita
 - komplikacije rana
 3. razumije uticaj hirurških operacija na pacijenta i njegovu porodicu, potrebu za podrškom, objašnjenjima, ohrabrenjima, savjetovanjima i kontinuitetom zaštite u toku i nakon hospitalizacije.
 4. vodi dugoročna hronična hirurška stanja kao npr. amputaciju, kolostomiju, karcinome itd.
 5. izvodi manje hirurške procedure, kao što su ekscizija kožnih lezija, ekscizionna biopsija, obrada površinskih rana, incizija i drenaža apscesa.
 6. obradi jednostavne frakture ekstremiteta.
 7. obradi akutne povrede, inflamacije i infekcije.
 8. da prepozna indikacije za hirurški tretman bolesti/povreda zglobova.
 9. da prepozna, upotrijebi odgovarajuća laboratorijska/radiološka ispitivanja i odmah rješava problem pacijenta sa akutnim hirurškim abdomenom.
 10. razumije mehanizam zacjeljivanja rana i prepoznaje probleme koji se mogu javiti u toku zacjeljivanja.
 11. prepoznaje najčešće probleme torakalne hirurgije, uključujući: pneumotoraks, hematoraks, traume grudnog koša i karcinome pluća.
 12. prepozna najčešće probleme vaskularne hirurgije
 13. dijagnosticira, ispita i adekvatno uputi pacijente sa stanjima koja obično zahtijevaju opću hiruršku konsultaciju/tretman uključujući:
 - mase u području glave i vrata
 - tireoidni noduli
 - mase u dojci
 - oboljenja žučnog mjehura
 - apendicitis
 - gastrointestinalno krvarenje
 - gastrointestinalni karcinomi
 - divertikularna oboljenja
 - inflamatorna oboljenja crijeva
 - ingvinalna/femoralna/umbilikalna hernija

- crijevne opstrukcije
- anorektalne lezije
- zastojni ulkusi
- gangrene
- aneurizma aorte
- katarakta
- odvajanje retine
- glaukom
- chalazion/hordeolom
- strabizam
- ozbiljni perzistentni otitis media
- opstruktivni sinusitis
- gubitak sluha
- Ménière-ova bolest
- poremećaj salivatornih žlijezda/duktusa
- oboljenja jezika/orofarinksa
- dijabetična retinopatija
- lumbosakralni sindrom/spinalna stenoza
- oboljenja cervikalnih diskusa
- karcinomi kostiju
- neurohirurška stanja
- opstrukcija prostate/akutna retencija
- hematurija
- maligniteti urinarnog trakta
- renalna kolika
- akutni orhitis/prostatitis
- karcinom prostate
- karcinom mokraćnog mjehura
- torzija testisa
- karcinom testisa
- akutna fimoza
- urinarna inkontinencija

B. Metode

1. 2 ili 3 mjeseca praktične obuke iz hirurgije
2. 17 ili 23 mjeseca obuke iz porodične medicine gdje se u primarnom okruženju susreću hirurški problemi.

3. 2 mjeseca urgentne medicine gdje se susreću urgentni hirurški problemi.
4. 2-3 mjeseca vremena po izboru koji se mogu iskoristiti da se poboljšaju hirurške vještine.
5. 12 sati APD plus APD o urgentnoj medicini i APD iz porodične medicine.

C. Kliničke vještine i manje procedure

1. Uklanjanje kožnih lezija: ekscizijom, hemijskom ili električnom kauterizacijom
2. Biopsija kože
3. Tretman paronihije/urasli nokti
4. Obrada rana/opekotina i previjanje
5. Pregled testisa i prostate

D. Evaluacija

1. Ocjena mentora sa hirurških odjela
2. Ocjena supervizora porodične medicine
3. Popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. Završni pismeni ispit

11. Javno zdravstvo

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da:

1. identifikacija zdravstvenih potreba i zahtjeva populacije tehnikom socijalno medicinske dijagnostike
2. definiranje vodećih faktora rizika po zdravlje u populacionim skupinama
3. izrada, implementacija i evaluacija programa zdravstvene zaštite u porodičnoj medicini i odnos sa drugim nivoima zdravstvene zaštite
4. izrada godišnjeg plana rada tima porodične medicine i evaluacije rada
5. kompetentno vođenju sistema evidencije i izvještavanja u PZZ/porodičnoj medicini
6. epidemiološki nadzoru i kontroli zaraznih oboljenja na nivou PZZ kao i komunikaciju i saradnju sa referalnim ustanovama
7. nadzor i kontrola nad faktorima rizika iz okoliša na nivou PZZ kao i komunikaciju i saradnju sa referalnim ustanovama
8. implementacija i evaluacija programa prevencije i intervencija promocije zdravlja u PZZ/porodičnoj medicini
9. aktivno učešće u intersektorijalnoj saradnji sa akterima relevantnim za zdravlje u zajednici

B. Metode

Ukupno trajanje edukacije: 15 radnih dana.

Predavači: djelatnici Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH.

Teoretski dio

- Predavanja (didaktička prezentacija teme) 50% sati
- Diskusija studije slučaja i primjera dobre prakse 25% sati
- Zajednička diskusija u vezi primjene u radu 25% sati

Praktični dio

- Diskusija sa predavačima/demonstrantima 30% sati
- Praksa razvoja vještina 30% sati (posjeta javno zdravstvenoj ustanovi i/ili drugoj relevantnoj ustanovi sa aspekta intersektorijalne saradnje)
- Istraživački rad 10% sati (posjeta javno zdravstvenoj ustanovi i/ili drugoj relevantnoj ustanovi sa aspekta intersektorijalne saradnje)
- Izrada seminarskog rada 30% sati

C. Kliničke vještine

1. odnos individualnog i javno zdravstvenog pristupa u procjeni zdravstvenog stanja populacije
2. učestalost zahtjeva i potreba za zdravstvenom zaštitom u porodičnoj medicini
3. elementi za izradu godišnjeg programa rada tima porodične medicine
4. menadžment hroničnih oboljenja na nivou PZZ/tima porodične medicine
5. menadžment zaraznih oboljenja na nivou PZZ/tima porodične medicine
6. procjena životnog stila i faktora rizika u populacionom grupama
7. promocija zdravlja na nivou PZZ/porodične medicine
8. efikasnost tehnika prestanka pušenja u timu porodične medicine
9. prevencija i nadzor poremećaja vezanih za nepravilnu ishranu i tehnike savjetovanja
10. značaj fizičke aktivnosti u prevenciji i unapređenju zdravlja
11. uloga tima porodične medicine u zdravlju u zajednici

D. Evaluacija

1. ocjena mentora sa javnog zdravstva
2. ocjena supervizora porodične medicine
3. popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. ocjena seminarских radova
5. završni pismeni ispit

12. Kvalitet, sigurnost i akreditacija

A. Ciljevi obuke zasnovani na sposobnostima

Po završetku specijalizacije, porodični liječnik će biti osposobljen da:

1. implementira preporuka politike kvaliteta, zakonskih rješenja i metodološkog uputstva za uspostavljanje sistema poboljšanja kvaliteta i sigurnosti zaštite
2. samocjenjuje kvaliteta i sigurnosti zdravstvene zaštite u odnosu na akreditacijske standarde

3. formulira i primjeni operativne politike i procedure i indikatore izvedbe u preventivnom i kliničkom radu medicine zasnovane na dokazima,
4. ocjeni postojeće kliničke vodiče pomoću AGREE instrumenta i adaptira vodiča prema lokalnim prilikama
5. razvije i primjeni kliničke audite
6. razvije i primjeni kliničke puteve
7. primjenjuje metode i tehnike fokusa na pacijenta
8. primjenjuje metode i tehnike sigurnosti zaštite pacijenta
9. primjeni znanje i vještine vođenja projekta kvaliteta i pripreme za vanjsku kolegijalnu ocjenu radi akreditacije
10. primjeni znanje i vještine timskog rada i strateškog planiranja

B. Metode

Ukupno trajanje edukacije 10 dana

Predavači su djelatnici Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu ili certificirani specijalisti porodične medicine

Teorijski dio

- Predavanja (65% sati)
- Primjeri dobre prakse (15% sati)
- Zajednička diskusija u vezi primjene dobre prakse (20% sati)

Praktični dio

- Simulacije na računaru i klinički scenariji (15% sati)
- Dizajn nekih metoda poboljšanja kvaliteta (audit, klinički put, obrazac žalbe i prijavljivanja incidenata (30% sati)
- Rješavanje problema, brainstorming i diskusija s predavačima (15%)
- Izrada seminarškog rada (40%)

C. Kliničke vještine

1. formuliranje odabranih operativnih politika i procedura za tim porodične medicine
2. kritička ocjena članka o dijagnostičkom testu
3. kritička ocjena članka o terapiji
4. ocjena potencijalne teme za klinički vodič
5. dizajn anketnog upitnika za zadovoljstvo korisnika zaštite prema akreditacijskim standardima za tim porodične medicine
6. prijedlog za klasifikaciju žalbi u porodičnoj medicini
7. dizajn tematskog obrasca za informirani pristanak u porodičnoj medicini
8. dizajn klasifikacijske sheme za etičke dileme u porodičnoj medicini
9. kontrola infekcije u ambulanti porodične medicine (politika, procedure, obrasci)

10. najčešće greške u porodičnoj medicini: klasifikacija i prevencija
11. primjena AGREE instrumenta na uzorku kliničkih vodiča
12. dizajn kliničkog audita, prikupljanje, obrada i analiza podataka iz vlastite prakse na osnovu odabranog kriterija
13. ponovljeni audit nakon 6 mjeseci po istom kriteriju i analiza poboljšanja prakse
14. dizajn odabranog kliničkog puta u primarnoj zaštiti
15. dizajn odabranog integriranog kliničkog puta (porodična medicina bolnica ili porodična medicina – specijalističko-konsultativna zaštita)
16. analiza značajnih događaja (dobra i loša iskustva) u ambulanti porodične medicine na uzorku zdravstvenih kartona u šestomjesečnom periodu
17. planiranje zdravstvene zaštite registrirane populacije tima porodične medicine

D. Evaluacija

1. ocjena mentora iz AKAZ-a
2. ocjena supervizora porodične medicine
3. popunjavanje specijalizantskog dnevnika
4. ocjena seminarskih radova
5. završni pismeni ispit

Evaluacija napredovanja specijalizanata i završni ispit

Ulazna procjena znanja

Svi specijalizanti porodične medicine na početku specijalizacije će uraditi test znanja u obliku 50 pitanja s višestrukim izborom odgovora. Cilj ulazne procjene znanja je da se procijeni dosadašnje znanje i odrede prioritete daljnjem obrazovanju.

Ocjena rezultata praktičnog rada

Mentor i supervizor će ocjeniti znanje i rezultate specijalizanta po svakoj oblasti programa specijalizacije iz porodične medicine, koristeći standardizirane i objektivne metode.

Ocjena kliničkih vještina i manjih procedura

- od specijalizanata će se tražiti da demonstriraju sposobnosti pravilnog uzimanja anamneze, izvođenje fokusiranog fizikalnog pregleda, izvođenje specifičnih manjih procedura pod nadzorom mentora i supervizora. Ocjenu potpisuje mentor u specijalizantskom dnevniku nakon uspješnog završetka obuke.
- od specijalizanata će se tražiti da urade *objektivno strukturirani klinički ispit* (OSCE) na kraju prve godine. Ovo će služiti da se formalno odrede slabe tačke u fazi dok specijalizant još može raditi na unaprijeđenju prije kraja programa specijalizacije iz porodične/obiteljske medicine.

Ocjena znanja i vještine rješavanja problema

	<ul style="list-style-type: none"> – od specijalizanta se očekuje da pripremi i prezentira (radeći sa svojim supervizorom u ECPOM) bar jedan seminar za svoje kolege tokom APD. <p>Ocjenjivat će se sadržaj, relevantnost i vještina prezentiranja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – svaki specijalizant će raditi u malim grupama tokom 6-mjesečne rotacije u ECPOM da bi napravio reviziju kliničke prakse audit o nekoj prikladnoj temi i predstavio svoje rezultate drugim kolegama. Ovo će ocijeniti odgovorni mentor u ECPOM – svaki specijalizant, radeći samostalno, će pripremiti i prezentirati specijalizantski istraživački projekat prije kraja programa obuke. Teme za projekte mora odobriti supervizor prije početka rada. Završni rad će se ocijeniti na osnovu relevantnosti, kvaliteta rada i prezentacije. – svaki specijalizant će uraditi jedan samostalni i jedan grupni (4-6 članova) seminarski rad iz oblasti javnog zdravstva koji će odobriti i ocijeniti određeni mentori za ovu oblast. Seminarski radovi i ocjene će se čuvati u portfolio specijalizanta. – svaki specijalizant će uraditi jedan samostalni i jedan grupni (4-6 članova) seminarski rad iz oblasti kvaliteta, sigurnosti i akreditacije koji će odobriti i ocijeniti određeni mentori za ovu oblast. Seminarski radovi i ocjene će se čuvati u portfolio specijalizanta.
<p>Uvjeti za ustanovu u kojoj se provodi specijalizacija</p>	<p>Ustanova mora ispunjavati uvjete iz Pravilnika.</p> <p>Posebni uvjeti: Praktična i teoretska edukacija za specijalizaciju iz porodične medicine će se obavljati isključivo u edukacionim (nastavnim) centrima porodične medicine (ECPOM) pri domovima zdravlja i katedrama porodične medicine medicinskih fakulteta i to u zdravstvenim ustanovama koje ispunjavaju sljedeće uvjete u pogledu prostora, opreme i kadra, i to da imaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> – najmanje jednu prostoriju za održavanje nastave, koja ispunjava higijensko-tehničke uvjete namijenjene za učionice; – sanitarni čvor u blizini prostorija za nastavu, i to odvojeno po spolu; – prikladan namještaj u učionici; – potrebnu opremu i nastavna pomagala neophodna za održavanje teoretske i praktične nastave; – stručni kadar za održavanje teoretske i praktične edukacije: specijalisti porodične medicine sa najmanje osam godina radnog iskustva na poslovima svog stručnog, odnosno specijalističkog zvanja, kao i iskustvom u oblasti edukacije; specijalisti porodične medicine sa naučnim ili nastavnim zvanjem. <p>Praktična obuka Osim svakodnevnog rada sa pacijentima uz mentora, rad u ECPOM uključuje i superviziranu obuku iz porodične medicine u trajanju od 18 mjeseci organizovanu kao tri šestomjesečna ciklusa za trogodišnji plan i program, i u trajanju od 12 mjeseci organizovanu kao dva šestomjesečna ciklusa za dvogodišnji plan i program. Ovim se ispunjava minimum evropskih standarda za specijalizaciju.</p>

Svaki specijalizant će biti superviziran i evaluiran od strane mentora (supervizora, edukatora) porodične medicine koji će biti ili član katedre porodične medicine ili specijalista porodične medicine kao konsultant odabran od katedre porodične medicine za rad sa specijalizantima.

Horizontalna iskustva

Tokom svakog šestomjesečnog ciklusa u ECPM, svaki specijalizant će biti raspoređen da provede 10 radnih smjena na sljedećim odjelima, koji će biti organizovani kao "horizontalna" iskustva:

- a) Fizikalna rehabilitacija u zajednici (15 dana tokom 4 godine, 10 dana tokom 3 godine)
- b) Medicina rada (10 dana tokom 4 godine, 5 dana tokom 3 godine)

Revizija kliničke prakse

Svaki specijalizant, radeći u manjim grupama, će biti dužan uraditi reviziju po nekim aspektima kliničke prakse na drugoj godini programa obuke iz porodične medicine.

Ovo će svakom specijalizantu pružiti iskustvo vezano za vođenje aktivnosti na osiguranju kvaliteta.

Specijalizantski projekti:

Svaki specijalizant, radeći samostalno, uradit će istraživački projekat koji ispunjava ciljeve programa.

Teoretska obuka

Teoretski program seminara, radionica i konsultacija iz kliničkih vještina organizira se tokom svih 36 ili 48 mjeseci. Ovaj program se organizira kroz sedmična akademska predavanja (akademska poludana - APD) u trajanju od po 3 sata, približno 48 sedmica godišnje, koji se uvijek organiziraju istog dana u sedmici radi lakšeg zakazivanja pacijenata koji koriste usluge ECPM. Tokom četvorogodišnjeg programa, ovo obuhvata 574 sata obuke ili približno 33% od ukupno 1728 sati teoretskog programa.

U prvoj godini će biti odvojeni program sa dodatna 24 sata seminara za nove specijalizante:

Uvod u porodičnu medicinu. Teme će predstaviti članovi katedre porodične medicine kao i nastavnici drugih disciplina po potrebi.

Od specijalizanata se očekuje prisustvo na najmanje 80% seminara kako bi ispunili uvjete da pristupe završnom ispitu.

Pregled akademskih poludana

Rezime predmeta akademskih polu-dana (APD)

Akademska polu-dana

Oblast	Sati	APD godišnje	Ukupno	
			Trogodišnji program	Četvorogodišnji program

Porodična medicina	198	19	57	76
Oblasti interne medicine	84	9	27	36
Pedijatrijske oblasti	36	4	12	16
Oblasti urgentne medicine	24	3	9	12
Ginekološke oblasti	12	2	6	8
Psihijatrijske oblasti	12	2	6	8
Hirurške oblasti	12	2	6	8
Javno zdravstvo	12	2	6	8
Kvalitet, sigurnost i akreditacija	36	2	6	8
Obuka po izboru	20	3	9	12
UKUPAN APD PROGRAM	446	48	144	192